

Vítejte v Bruselu!

Průvodce po hlavním městě Evropské unie
Stálé zastoupení ČR při EU, kancelář tiskového mluvčího

Také už jste slyšeli, že Brusel je ošklivé, nepůvabné a příliš úřednické město? Vyprávějí to především jednodenní návštěvníci, kteří během svého pobytu vidí letiště, do ranní mlhy zahalené domy z taxíku, tráví pracovní den v předdimenzovaných administrativních budovách, případně zajdou na skleničku belgického „piva“ anebo tráví noc v hotelu, který vypadá jako každý jiný. Cestou domu opět pohled z taxíku a letiště... jen málokteré město (například Praha) dovede z tohoto pohledu odhalit své půvaby.

Při bližším pohledu Brusel však Prahu připomíná v mnoha ohledech – má podobný počet obyvatel, je metropolí země s cca. 10 miliony obyvatel, je zhruba stejně staré město, má středověké jádro a moderní čtvrti, ve městě je mnoho zeleně a rytmus života je také podobný. Samozřejmě: nemá ani řeku, ani hrad a sídlí tu hlavní instituce EU a NATO. Mluví se tu dvěma jazyky a skoro každý třetí obyvatel Bruselu je cizinec.

Ale pojďme hledat spíše body, které nás spojují. Například české slovo bruslení. Pochází z doby krále Jiřího z Poděbrad (český král 1458-71),

kteří vyslal v listopadu 1465 do západní Evropy delegaci s úkolem prezentovat země České koruny jako kulturní zemi, a jeho krále jako mocného a vzdělaného vládce. Výprava dorazila přes Německo až do dnešní Belgie, zamířila přes Mechelen do Bruselu. Její přední účastníci se vyznamenali při turnaji, který uspořádal burgundský vévoda Filip II. Dobrý. V Bruselu čeští návštěvníci spatřili nevídanou věc – lidé si připínali na boty „nože“ a po nich jezdili po ledě – bruslili. Po svém putování po Evropě (které je zavedlo přes Anglii, Francii a poutní místo Santiago de Compostella až „na konec světa“ do portugalské vesnice Finis Terre) přivezli zpět do Království českého i zmíněnou „brusli“. Ta si získala mezi Pražany svou popularitu a tak se na zamrzlé Vltavě začalo ... bruslit.

Také slovo „brajgl“ má svůj původ v Belgii, je odvozeno od proslavených obrazů malíře Pietera Brueghela staršího (1525-1569). V 17. století v českých zemích zdomácněl výraz „flámovat“, poté co

během třicetileté války dorazili z Flander do Čech bujaři žoldnéři Albrechta z Valdštejna (Wallenstein). Protože se však právě nebojovalo, trávili svůj čas s českým pivem ve společnosti neméně bujarých markytánek ... své tažení do Čech jednoduše „proflámovali“. Jaký to rozdíl oproti české zkušenosti s valonskými oddíly, které aktivně zasáhly na straně Katolické ligy do bojů na Bílé hoře, a přispěly tak výraznou mírou k porážce českých stavů.

Fakta o Bruselu

Brusel (fr. *Bruxelles*, niz. *Brussel*, něm. *Brüssel*) je přes 1000 let staré hlavní město Belgického království (založeno 979), kde žije cca. milion obyvatel (999.899, 2004). Region „Brusel hlavní

město“ se skládá z 19 samostatných městských částí, střed Bruselu (město Brusel) přitom tvoří jen jednu z těchto městských částí. Region Brusel je ostrůvkem uvnitř Flander a tvoří společně s dvěma dalšími samosprávnými regiony (Flandry a Valonsko) současnou federální Belgii, čítající 10.396.421 miliónů obyvatel (2004). Budova Stálého zastoupení ČR při EU leží na území městské části Ixelles (niz. *Elsene*), poblíž hranice s částí Brusel(-střed) a nedaleko městské části Etterbeek.

Význam Bruselu vzrostl v 15. stol., kdy se stal sídlem vévody Burgundského. Od konce 15. stol. byla dnešní Belgie pod cizí nadvládou, vystřídali se tu španělští a rakouští Habsburkové, na přelomu 18. a 19. stol. také francouzská revoluční vojska. Po porážce Napoleona u Waterloo (ca. 30 km jižně od Bruselu) byla Belgie na Vídeňském kongresu 1815 připojena k Nizozemí. Nespokojenost s posilujícím vlivem protestantismu a nizozemštiny vyústila v revoluci, která vypukla 25.8.1830 při představení „La murette de Portici“ v bruselské opeře. Belgie vyhlásila v roce 1830 samostatnost a o rok později se stala dědičnou monarchií.

Současný král Albert II. nastoupil na trůn v roce 1993. Před ním vládl Belgii mimořádně populární král Baudouin I. (1951-1993), kterého si jako své hlavy státu vážili i odpůrci monarchie.

Následovník trůnu je korunní princ Filip (Philippe). Jeho mladší sestra Astrid je vdaná za rakouského arciknížete Lorenze z rodu d'Este, mj. nositele nároku na korunu Království českého.

Od roku 1958 sídlí v Bruselu dvě hlavní instituce Evropské unie, tj. Evropská komise (hlavní budova Berlaymont) a Rada ministrů (hlavní budova Justus Lipsius).

Dále se v tu nachází Evropský parlament (hlavní sídlo má ovšem ve Francii, resp. ve Štrasburku), Evropský hospodářský a sociální výbor, Výbor regionů, generální sekretariát Západoevropské unie (WEU). Brusel je rovněž hlavním sídlem NATO. Svě sídlo tu má i Eurocontrol, evropská organizace pro bezpečnost letového provozu. Dále tu má své zastoupení přes 250 evropských regionů, a několik tisíc zastoupení firem, lobbyistů a nevládních organizací.

Brusel je dvojjazyčné město, francouzština a nizozemština jsou zde oficiálními jazyky. Dopravní značení a názvy ulic jsou proto vždy uváděny ve dvou jazykových mutacích. Brusel má navíc kosmopolitní ráz, žije zde vedle sebe mnoho národností, na ulici je možno slyšet nejrůznější jazyky. Existují tu mj. velké komunity přistěhovalců z Maroka a z Konga (do roku 1962 belgická kolonie).

Brusel je dvojjazyčné město, francouzština a nizozemština jsou zde oficiálními jazyky. Dopravní značení a názvy ulic jsou proto vždy uváděny ve dvou jazykových mutacích. Brusel má navíc kosmopolitní ráz, žije zde vedle sebe mnoho národností, na ulici je možno slyšet nejrůznější jazyky. Existují tu mj. velké komunity přistěhovalců z Maroka a z Konga (do roku 1962 belgická kolonie).

Turistické zajímavosti v centru města

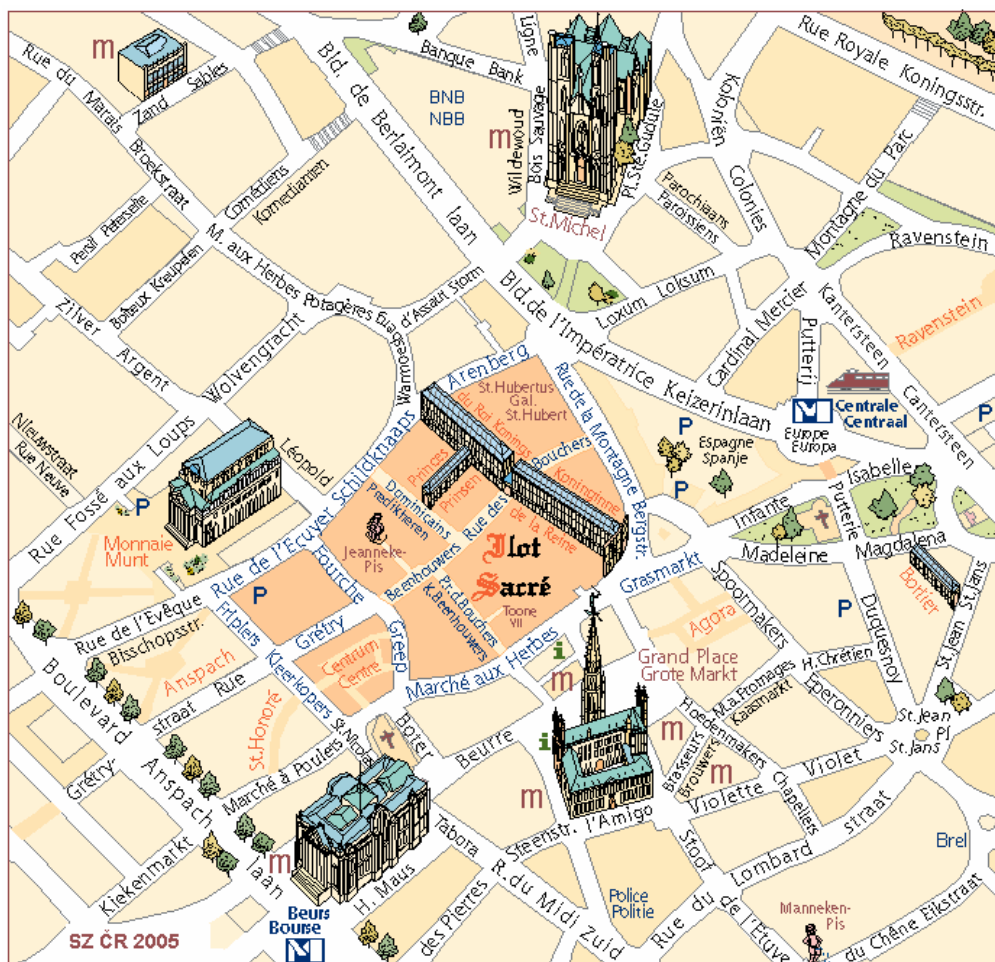
Brusel je architektonicky zajímavé město, vedle gotických kostelů z období středověku, kdy Brusel byl hlavním městem Brabantska, je možno vidět klasicistické fasády paláců z doby vlády rakouských Habsburků (Marie Terezie a Josefa II.) a nádherné secesní domy architekta Victora Horta. Neznámější stavbou je Atomium (model molekuly železa) u výstavního parku Heyzel, připomínající světovou výstavu z roku 1958. Srdcem Bruselu je *Grand Place / Grote Markt* (Velké náměstí) – středověké tržiště s cechovními domy a obdivuhodnou radnicí, kde se každé dva roky konají květinové slavnosti. Svým rozložením připomíná Staroměstské náměstí v Praze.

Centrum Bruselu je poměrně malé, dá se určitě obejít pěšky a naleznete tu takovou koncentraci památek, jako skutečně málokde jinde. Do samého srdce Bruselu, na Grote Markt, se díky mnoha pohostinným kavárníčkám a restauracím sice vyplatí přijít až tehdy, když vás bolí nohy, většina turistů tu ale svou prohlídku města začíná. Pravoúhlé náměstí se třemi desítkami unikátních cechovních domů zapsané na seznamu UNESCO je místem, jehož kouzlu propadne každý. Dominantní a nejhonosnější budovou na Grote Markt je radnice z 15. století s impozantní, 96 metrů vysokou věží. Nedaleko od náměstí na vás čeká symbol města: malá, ale o to slavnější postavička čurajícího chlapečka *Manneken Pis*. Možná ho zrovna naleznete oblečeného do jednoho z bezpočtu kostýmů.

Tip od kolegů z www.flandry.cz

Chcete-li po náročném dni uspokojit svůj apetit, určitě zkuste rybí ulici Vismarkt nedaleko hlavního náměstí. Tísni se tu jedna restaurace na druhé a už samotná atmosféra ulice, kde se všude kolem vás vrší hory ryb a mořských plodů, vzbuzuje tisíce chutí. Zkuste třeba restauraci "Bij Den Boer."

Kontakt: SZ ČR při EU, tiskový mluvčí: Jan Vytopil (0475-330252)
www.mzv.cz/representationEU

Vybrané belgické speciality

Pivo a frity

Čokoláda

Kreslené příběhy (komiks)